



**NACZELNA IZBA LEKARSKA**  
**NACZELNY RZECZNIK ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ**  
00-764 Warszawa, ul. Sobieskiego 110 lok. 16 tel.: (22) 559-13-47/48, fax:559-13-46

**Protokół ze szkolenia Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej,  
Warszawa, 8 czerwca 2018 roku**

1. Powitanie i wystąpienie NROZ dr G. Wrony oraz Prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej prof. dr hab. med. Andrzeja Matyji.

Szkolenie zostało rozpoczęte powitaniem przez Naczelnego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej - dr G. Wronę wszystkich obecnych Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej oraz zastępców OROZ. Dr Wrona w szczególny sposób przywitał dr hab. Teresę Gardocką – Dziekana Wydziału Prawa Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SWPS i Prezesa Naczelnej Rady Lekarskiej prof. dr hab. med. Andrzeja Matyję, któremu oddał głos. Prof. A. Matyja w swoim krótkim wystąpieniu podkreślił, że jego priorytetem w nowej kadencji, jest poprawa wizerunku samorządu lekarskiego. Poinformował o swoich pierwszych spotkaniach: z Ministrem Zdrowia, na którym zapadło nieoficjalne ustalenie utworzenia nieformalnego zespołu, który będzie pracował nad tworzeniem prawa, a nie jego opisywaniem oraz z Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia, na którym doszło do ustalenia, iż po wielu interwencjach środowiska lekarskiego dojdzie do nowelizacji rozporządzenia dotyczącego wydawania recept. Zgodnie ze zmianami, apteki mają wydawać leki, a wszystkie recepty zgodne z prawem mają być respektowane. Po krótkim wystąpieniu Prezesa NRL, wszyscy obecni na sali przedstawili się.

2. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy-etapy: czynności sprawdzające i postępowanie wyjaśniające” – dr hab. Teresa Gardocka.

Przedmiotem przemówienia Pani Profesor Teresy Gardockiej było postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy. Po złożeniu gratulacji nowo wybranym rzecznikom odpowiedzialności zawodowej, Pani Profesor rozpoczęła swój wykład zaczynając od podkreślenia rangi zawodu lekarza, oraz zaufania, jakim cieszy się on w społeczeństwie. Pani Profesor nadmieniła także, że ten zawód, jako zawód zaufania publicznego podlega konstytucji. Odpowiedziano na pytanie: Jaka jest rola rzecznika? Taka jak prokuratora, czy może inna? Przede wszystkim rzecznik odpowiedzialności zawodowej nie ma być „psem gończym”, tylko osobą, która stwierdzi, czy został popełniony czyn mogący stanowić przewinienie zawodowe w ocenie interesu społecznego, czy też nie. Podkreślono, że postępowanie rzecznika odpowiedzialności zawodowej nie podlega innym postępowaniom, a wszystkie ustalenia powzięte w toku postępowania, powinny być oparte na prawdzie, a nie na przewodzie sądowym. Dowody powinny być przeprowadzone na wniosek stron bądź z urzędu. Wspomniano o prawie do obrony, jakie przysługuje obwinionemu (obrońcą może być zarówno lekarz, jak adwokat i raca prawny, z zastrzeżeniem, że obrońców może być maksymalnie dwóch). Dokonano porównania kodeksu postępowania karnego do ustawy o izbach lekarskich, i wysunięto z tego pewne wnioski. Rzecznik odpowiedzialności zawodowej może korzystać ze wszystkich dowodów, żeby udowodnić fakt istotny dla odpowiedzialności zawodowej. Są jednak zakazane dowody, dzielące się na względne, takie jak prawo do odmowy składania zeznań przez osobę najbliższą, oraz bezwzględne, biorące pod uwagę, iż nie można

przesłuchać spowiednika jak i obrońcy wykonującego czynności obronne. Dokonano przy tym wykładni znaczenia „osoby najbliższej”. Według orzecznictwa Sądu Najwyższego z 2015r., osoby najbliższe, to osoby które łączy relacja płciowa, uczucia, oraz wspólne gospodarstwo. Jeżeli wszystkie te przesłanki są spełnione u par jednopłciowych, wtedy również mowa o osobach najbliższych. Przypomniano o przywileju, który mają rzecznicy odpowiedzialności zawodowej, mianowicie o tym, że mają prawo do odmowy wszczęcia postępowania, jeśli uważają, że w sprawie nie doszło do przewinienia zawodowego lekarza. Dokonano wykładni „przewinienia zawodowego”, co znaczy: naruszenie zasad etyki lekarskiej, oraz przepisów związanych z zawodem lekarza.

W tej części przemówienia, okręgowi rzecznicy, oraz ich zastępcy, zaczęli zadawać pytania. Padły zapytania o:

- tymczasowe zawieszenie w czynnościach (art. 77 ustawy o izbach lekarskich, można to uczynić, kiedy istnieją jasne przesłanki popełnienia przez lekarza czynu niedozwolonego, robi to sąd lekarski na wniosek rzecznika odpowiedzialności zawodowej)
- kogo należy powiadomić o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego (pokrzywdzonego)
- co zrobić w wypadku, gdy lekarz nie zgłasza się na przedstawienie zarzutów (można prowadzić dalej postępowanie, jeśli lekarz został skutecznie powiadomiony czyli, że odnotowano dwie próby doręczenia listu (doręczenie fikcyjne)).
- mediacje. Na jakim etapie postępowania można je przeprowadzić? (mediacje można przeprowadzić zawsze po przedstawieniu zarzutów). Uznano, że temat jest szeroki i zostanie temu zagadnieniu poświęcone osobne spotkanie.
- medycyna estetyczna. Czy obowiązuje dokumentacja i w jakim charakterze występuje relacja pacjent-lekarz? (nie można mówić o relacji pacjent-lekarz, ale o relacji klient-usługodawca. Zabieg medycyny estetycznej nie jest czynnością medyczną oraz leczniczą, tak więc nie musi być prowadzona dokumentacja medyczna. Tak więc formalnie można by założyć, że w przypadku uszkodzenia ciała, klient nie zgłasza się do rzecznika odpowiedzialności zawodowej, ale od razu kieruje się na drogę karnoprawną. Dojście do wniosku, że zabiegi medycyny estetycznej są pierwotnie nielegalne. Pojawiło się również pytanie, czy zabiegi medycyny estetycznej są legalne, ale pozostawiono je na inną dyskusję). Temu tematowi też zostanie poświęcone kolejne szkolenie.
- czy rzecznik może wszcząć postępowanie, jeżeli upłynęły 3 lata? (art. 64 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich) – na nowo dyskutowane jest czy czyn będący przestępstwem pozwala na wszczęcie – omówiono pobieżnie casus, który będzie poddany kasacji)

Tematy takie jak medycyna estetyczna oraz mediacje, zostały uznane jako tematy, które powinny być omówione dogłębniej na kolejnych spotkaniach.

3. Wnioski i uwagi wynikające ze spraw kasacyjnych w Sądzie Najwyższym- moderator dr Grzegorz Wrona.

Na wstępie swojego przemówienia dr Grzegorz Wrona przytoczył art. 95 ust. 1 ustawy o izbach lekarskich zwracając uwagę, iż „od prawomocnego orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego, kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy, stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i Prezesowi Naczelnej Rady Lekarskiej przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego w terminie 2

miesiący od dnia doręczenia orzeczenia”. NROZ poinformował obecnych, że Minister Zdrowia od ponad 20 lat nie skorzystał z przysługującego mu przywileju, natomiast NROZ, nie nadużywając równocześnie tego uprawnienia, składa kasacje. Dla przykładu 26 czerwca ma się odbyć, aż 5 spraw kasacyjnych w Sądzie Najwyższym. Dr Grzegorz Wrona zaprezentował wykres przedstawiający tendencję wzrostową liczb rozpraw kasacyjnych, w porównaniu do lat poprzednich. W roku 2014 odbyło się 9 kasacji, natomiast w 2018, już 30. Następnie NROZ przedstawił oraz omówił spostrzeżenia SN kierowane do OROZ. SN zwrócił uwagę na:

- 1) Nieprzestrzeganie ustawowych terminów postępowań wyjaśniających
- 2) Wadliwą konstrukcję opisu czynu
- 3) Niewskazywanie art. 53 ustawy o izbach lekarskich
- 4) Prowadzenie postępowania mimo wcześniejszego zrzeczenia się przez lekarza prawa wykonywania zawodu. W tym miejscu dr Wrona powołał się na sprawę o sygn. SDI 12/18.
- 5) Niewyjaśnianie przyczyn zmiany wniosków biegłego w opinii uzupełniającej

Dr Grzegorz Wrona poruszył także, kwestię zamykania postępowań wyjaśniających powołując się na art. 76 ustawy o izbach lekarskich. Zwrócił uwagę, że postępowanie wyjaśniające prowadzone przez OROZ powinno być zakończone w ciągu 6 miesięcy, a nie po okresie 2 lat i 10 miesięcy, bez uzasadnionych przyczyn. NROZ w swoim wystąpieniu przekazał OROZ wiedzę na temat konstrukcji opisu czynu, podkreślając, że należy wskazać czas popełnienia czynu. Pod koniec wystąpienia, została skierowana prośba o zanotowanie i analizę spraw kasacyjnych o następujących sygnaturach: SDI 12/18, SDI 4/18, SDI 127/17.

W trakcie wystąpienia prof. Teresy Gardockiej, dr Grzegorz Wrona wtrącił, że od dłuższego czasu stara się przekonywać ze skutkiem pozytywnym, że OROZ prowadzi postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy, wobec powyższego przepisy postępowania karnego, nie zawsze mają zastosowanie w postępowaniach w sprawie odpowiedzialności zawodowej lekarzy.

#### 4. Platforma mailowa do kontaktów NROZ z OROZ – Krzysztof Kwasiborski

Powstanie listy dyskusyjnej dla OROZ i NROZ: [oroz@hipokrates.org](mailto:oroz@hipokrates.org)

- Jest to dodatkowy sposób komunikacji grupy osób
- Jest to lista zamknięta, czyli lista określonej grupy osób, zatwierdzonej przez administratora

Problemy, które mogą występować:

- gdy mail wysłany jest z adresu nie dołączonego do listy zamkniętej
- gdy mail jest błędnie zaadresowany
- jest zbyt duża liczba odbiorców

Jak utrzymać „bezpieczną pocztę”

- Mieć aktualny system operacyjny
- Posiadać firewall
- Posiadać program antywirusowy
- Posiadać silne hasło
- Posiadać różne hasła do różnych kont

- Korzystać tylko z zaufanych komputerów
- Szyfrować dane
- Pakowanie danych z hasłem 7zip
- Posiadanie narzędzi kryptograficznych

*W razie wszelkich wątpliwości, polecono kierować pytania na adres e-mail: [informatyka@hipokrates.org](mailto:informatyka@hipokrates.org)*

#### 5. Pytania i uwagi OROZ.

Wszelkie pytania zostały złożone w trakcie lub po wystąpieniu prof. dr hab. Teresy Gardockiej. Na koniec szkolenia dr Januariusz Kaczmarek złożył ustny wniosek o głosowanie w sprawie wyboru przewodniczącego Kolegium Okręgowych Rzeczników. Wniosek ten nie został przyjęty przez zgromadzonych, argumentujących, iż nie ma wystarczającej liczby osób do przeprowadzenia takiego głosowania. NROZ zadeklarował, iż zamierza nie tylko systematycznie organizować spotkania OROZ, ale w sytuacji powołania takiego gremium być jego członkiem.